יכיון שפירש מליתו עליה שוב אין רשאי סכיון

למוכרה דברי ר"ע יר"א אומר בבגדו בה כיון

שבגד בה שוב אין רשאי למוכרה במאי

קמיפלגי מר"א סבר יש אם למסורת ור"ע סבר

יש אם למקרא ור"ש סבר יש אם למקרא

ולמסורת: בעי רבה בר אבוה יעוד גישואיז

עושה או אירוסין עושה יינפקא מינה ליורשה

וליטמא לה ולהפר נדריה מאי תא שמע

בבגדו בה כיון שפירש מליתו עליה שוב

אינו רשאי למוכרה זבוני הוא דלא מזבין לה

הא יעודי מייעד לה ואי אמרת נישואין עושה

אלא סבון דנישאת שוב אין לאביה רשות בה אלא אלא

לאו שמע מינה יאירוסין עושה אמר רב נחמן

בר יצחק הכא בקירושין דעלמא קאי וה"ק

כיון שמסרה אביה למי שנתחייב בשארה

כסותה ועונתה שוב אין יכול למוכרה ת"ש

יאין מוכרה לקרובים משום רבי יאליעזר

אמרו מוכרה לקרובים יושוין שמוכרה אלמנה

לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיום האי

אלמנה היכי דמי אילימא דקדיש נפשה

אלמנה קרי לה ואלא דקדשה אביה מי מצי

מזבין לה והא אין אדם מוכר את בתו לשפחות

אחר אישות ואמר יירב עמרם א"ר יצחק הכא

בקדושי יעוד ואליבא דרבי יוםי ברבי יהודה

דאמרי מעות הראשונות לאו לקידושין

ניתנו ואי אמרת נישואין עושה כיון

שנישאת שוב אין לאביה רשות בה ואלא

מאי אירוסין עושה ושוין שמוכרה הא אין

אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישותי

אלא מאי אית לך למימר שאני אירוסין

דידה מאירוסין דאביה אפילו תימא

נישואין עושה שאני נישואין דידה מנישואין

מאירוסין שאני אלא נישואין מנישואין

האי מאי בשלמא אירוסין

ם משפטים פרשה ג, ב' משפטים פרשה ג, ב' [בדפו"ר: רבי אליעזר.

מוכח

מבכורות].

קפ א מיי׳ פ״ג מהלכות עשין מח טור ש"ע אה"ע

יח:

סימן לו סעיף ג וסימן נה סעיף ז: סעיף ז: קפא ב מיי' פ"ד מהל' :עבדים הלכה ט קפב ג מיי שם הלי יה: קפג ד מיי שם הלי יב:

מוסף רש"י

יון שפירש טליתו עליה. שיעדה אדון לאמה ופירש העבריה ונשאה גירשה אדון, דאין אדם מוכר בתו לשפחות אחר לישות (בכורות לד.). כיון שבגד בה. אניה שתכרה שבגו בה. מכים שמכנים לשפחות, שוב אין רשאי למוכרה. דחין חדם מוכר את בתו לשפחות אחר שפחות, אבל לאחר אישות מצי לובונה (שם). ר"א סבר יש אם למסורת. כמה שכתב משה ומסר נספר חורה לישראל, היא האם והעיקר, ולא כמו שהוא נקרא (טובה ו:). כמה שנמסרה כמב של מינה למשה אנו לריכין לדורשה ולא לפי המקרא (מבות ז:). שנמסרה כחיבתו לכ**מבו מסיכה** וחוהדריו ה.). בבגדו בה כתיב בלח יו״ד, וזהו לשון בגידה, כשאר תיבות הכתובות בלא שאתה קוראן חטף קמד, כמו כשמעו (בכורות ור"ע סבר יש אזלינן דהיא עיקר (סנהדרין ד.). נצגדו קרינא (בכורות לד.). אין מוכרה. לבסו, לקרובים. שאין להם קידושין כה דבעינן ראויה לייעוד (לקמן מד:). אין אביה רשאי למוכרה שהיא אסורה להרובים משום ערוה לפי משום ערוה לפי אני מקיים בה לא יעדה (לעיל כדילפינן (לחמן יט:) בתו פעמים שאינה מכרת אלא לאמהות (לקמן מד:). ושוין שמוכרה אלמנה כו'. הואיל ויש שהן בעבירה דקידושין מופסין בחיבי לאוין (לקמו מה.). ואלא דקדשה אביה. לאומו שנחאלמנה הימנו לפני מכירה זו שנתאלמנה מקידושי יעוד, הלא ע"י יאם תאמר ['] לביה באו לה והוה ליה מוכר לאישות ושוב אינו מוכרה לשפחות, הא מתני׳ אליבא דר' יוסי דאמר מעות הראשונות שמקבל על המכירה לאו לקידושין על המפינה למו לקירושין ניתנו אלא לשפחות, ויעוד שתופס בה מחמת שפוחת פרוטות פעולה שיש לו ות פעוטי שים לו הוא בא ולא ידי אביה באו לה דלהוי הך מכירה בתרייתא לנטו בתר שב שפחות בתר שב ייים לשפחות אחר שייל קידושין אישות. קיבל קידושין וחזרה אליו שנתארמלה אין חוזר ומוכרה לשפחות

בירן שפירש מליתו. פי׳ בקונטרס בדר״ע גרס כיון שפירש טליתו דע"כ מיבעי ליה לאוקמי יש אם למקרא יא כדאמרינן פ"ק דסנהדרין (דף ד.) ויש אם למסורת כר"א כדדרשינן בבכורות (דף לד.) דרמינן מהאי פלוגתא על מילתא אחריתי דאמר התם לר"א יש

אם למקרא ורמינן עלה מהא דיש אם למסורת ס"ל וה"פ ור"ע סבר כיון שפירש טליתו עליה לשם יעוד חם גירשה בגט וחזרה אצל אביה אינו יכול למוכרה דאין אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות דסבר יש אם למקרא כלומר בבגדו קרינן ביה שהוא לשון בגד דאי לשון בגידה איבעי ליה למימר בבגדו כמו בשמעו (דברים כט) ואע"ג דבעלמא קרינן בפגעו (במדבר נה) התם ליכא למיטעי אבל הכא איכא למיטעי: ש רבי אליעזר סבר יש אם למסורת. ומדלא כתב בביגדו ביו״ד משמע היינו לשון בגידהב דאי לשון בגד הוה ליה למיכתב ביו"ד ואע"ג דכתיב (בראשית לט) ותתפשהו בבגדו בלא יו"דג היינו משום דליכא למיטעי וקשה היכי דייק שהמסורת לשון בגידה מדלא כחיב בביגדו ביו"ד דאדרבה נידוק שהוא לשון פריסת טלית מדלא כתב בבוגדו בוי"ו ועוד דאין רגילות למיכתב לא יו״ד ולא וי"ו בתוך אותיות הפעולה ונראה לפרש שהמקרא ודאי משמע לשון פריסת טלית כמו ותתפשהו בבגדו דאי לשון בגידה היה ראוי לקרות בבגדוד אבל המסורת הוא לשון בגידה דאי לשון פריסת טלית היה לו לכתוב בבגדו עליה ולא בבגדו בה ה ומיהו קשה לר"ת דאין דרך הגמרא להקדים דברי ר"ע לדברי ר"א שהיה רבום לכך נראה לר"ת דגרסי׳ כיון שפירש טליתו עליה דברי ר"א ור"ע אומר כיון שבגד בה וניחא השתא שדברי ר"א קודמין לדברי ר"ע שהיה תלמידו וה"פ ר"א סבר יש אם למסורת ומסורת הוי לשון בגד דהיינו פריסת טלית מדלא כתיב בבוגדו בוי"ו או בביגדו ביו"ד אע"ג דבשמעו לא כתב בוי"ו היינו משום דליכא למיטעי ור"ע סבר יש אם למקרא היינו לשון בגידה דאי לשון

בגד א) הל"ל בבגדו דמבגד יאמר בגדו כמו מנגד נגדו ומחלב חלבו ואע"ג דקרינן ותתפשהו בבגדו ולא בבגדו התם ליכא למיטעי וי"מ בהאי דכתיב אשר לא יעדה וקרינן לו בוי״ון ר״ע סבר יש אם למקרא דהיינו לו בוי"ו והשתח מגלה על בבגדו שהוח לשון בגד פריסת טלית ר"ח סבר יש אם למסורת וכחיב לא באל"ף והשתא מגלה על בבגדו שהוא לשון בגידה יעודי מייעד לה מזבין לה הא יעודי מייעד לה. לאו דוקא יעודי מייעד אלא ר"ל קדושי מקדש לה דאי לא היה יכול לקדשה אמאי קאמר שוב אינו רשאי למוכרה פשיטא אפי׳ לקדשה אינו יכול כ״ש למוכרה ויש מיישבין הגירסא זבוני הוא דלא מזבין לה הא לשאר מילי מלי עביד וקא מחמה גמרא הא יעודי מייעד לה כלומר היכי אמרינן דשאר מילי מצי עביד והא כבר יעודי מייעד

דאביה

לה ואי אמרת נישואין עושה אין לאביה רשות בה ודוחק: בשלכא אירוםין מאירוםין שאני. פי׳ שאני אירוסין דידה דכיון דהוא לא קדשה יכול למוכרה אלא נישואין מנישואין מי

שאני פי׳ ההונטרם כיון דמדאורייתא ש נפהא מרשותיה לגמרי והשה והא אירוסין נמי הוו דאורייתא כדילפינן לעילדי מכי יקח וכ״ת דמ״מ יש לחלק בין אירוסין לנישואין משום דבנישואין נפקא מרשותיה לגמרי כדפי׳ הקונטרס הא ליתא דהא קטנה אי מסרה נפשה לחופה ה״נ דנפקא מרשותיה דאב פשיטא דלא לכך יש ליישב פי׳ הקונטרס הכי

בשלמא אירוסין מאירוסין שאני דאכתי בחשומיה דאב היא לכל מילי ליורשה וליטמא לה ולהפר נדריה עם בעלה חוץ ממכירה שאינו רשאי למוכרה אחר שקבל כסף קדושיה א"כ הא מילתא הוי חדוש ואיכא למימר אין לך (4) בה אלא חדושו ואיכא לאוקמי האי חדוש באירוסין דידיה פירוש כשקיבל אביה קידושין ש אבל נישואין גמורין דמפקי לה לגמרי מרשוחיה דאב א"כ אין לחלק בין נישואין דידה לנישואין דידיה ובנישואין דידה נמי לא מצי מזבין לה אבל קטנה דממסרה נפשה לחופה לא אשכחן דנפקא מרשוחיה דאב בהכי:

כיון שפירש טליתו עליה. דעל כרחך מיבעי ליה לאוקמי יש אם למקרא כר"ע כדאמרינן בסנהדרין בפ"קס ויש אם למסורת כר"א כדדייקי׳ בבכורות⁰ דרמינן מהא פלוגחא על מילחא אחריתי דאמרינן התם לר״א יש אם למקרא ורמינן עלה מהא דיש אם למסורת ס״ל

בפ׳ כל פסולי המוקדשין. ובמכילתאמי גרסינן שפירש טליתו עליה בדברי ר"ע ודר"ח ליתח התם: לעם נכרי דהיינו לשפחות לא ימשול האב מאחר שפירש טליתו אדון עליה לשם יעוד אם גירשה בגט וחזרה אצל אביה אבל לא יעדה וחזרה אצל אב חוזר ומוכרה כרבנן דאמרי לעיל לשפחות אחר אישות הוא דלא כי הכא דמכי יעדה הוה ליה לאישות אבל לשפחות אחר שפחות מלי מזבין ור"א אומר כיון שבגד בה שמכרה לשפחות שוב אינו יכול למוכרה לעם נכרי דהיינו שפחות אבל לשפחות אחר אישות קידושין מצי מזבין. ור"ש דריש להא כר"א כיון שבגד בה שוב לא ימכרנה ודריש ליה נמי כר"ע דכיון שפירש טליתו עליה לא ימכרנה להכי קאמר לא לשפחות אחר אישות ולא לשפחות אחר שפחות: למסורת. בבגדו כתיב ולא בביגדו אין הברת חירק בלא יו"ד ונקודה שתחת הבי"ת במקום יו"ד משתמשת אבל לפי מה שנכתב היה לו לקרות חטף קמן בבגדו לשון בגידה כמו שאתה קורא בשמעו את דברי החלה (דברים כט): יש חם למקרא. בבגדו קרינן כמו ותתפשהו בבגדו (ברחשית לט): יש חם למקרה ולמסורת. הילכך דריש תרוייהו. וא"ת הא דאמר בסנהדרין 0 גבי בסכת בסכת בסוכות לר"ש יש אם למקרא התם ליכא למימר מקרא ומסורת דאי איתיה להאי ליתיה להאי אם שלשה דפנות הכשרת לא תדרש מקרא ואם תפסול לא תדרש מסורת אבל כאן יש לקיים שניהם: יעוד. אמר לאמתו העבריה הרי את יעודה לי בכסף מקנתיך: הא יעודי מייעד. כלומר לקידושין שלה לשם שפחות מוכרה: אין לאביה רשות בה. כדאשכחו

לענין נדרים דאפקה קרא מרשותיה ונדר אלמנה וגרושה וגו'ם ולענין ירושה וירש אותהש מכאן שהבעל יורש את אשתום: הכא. דקתני פירש טליתו לאו בייעוד קאי אלא בקידושי קטנה בעלמא שלא נמכרה: כיון שמסרה למי שנסחייב בה כו'. כלומר שקידשה לאישות: אין מוכרה. האב לבתו לקרובים שהיא אסורה עליהם לייעד דבעינן אשר לא יעדה (שמות כא³): מוכרה לקרובים. ולא בעינן יעוד והיכא דאיתיה אמר קרא דתפים: ושוין שמוכרה. כשהיא אלמנה לכ"ג וקידושין תופסין לו בה דקידושין תופסין בחייבי לאוין כדלקמן בפ"ג (דף סת.): אי דקדים נפשה. שלא ע"י אביה ונתארמלה הימנו: אלמנה קרי לה. בתמיה וכי יש במעשה קטנה כלום: ואמר רב עמרם גרסינן: הכא. שנתארמלה מקידושי יעוד והאי דהדר מצי לזבונה ולא קרי ליה לשפחות אחר אישות אליבא דר' יוסי בר' יהודה היא דאמר לֹקמן (דף יט.) מעות הראשונות של מקנתה לאו לקידושין ניתנו וכי מייעד לה בעבדות שיש לו עליה מייעד לה ואין קידושין אלו ע"י האב וגזירת הכתוב היא שיהיו קידושין הילכך הדר מצי לובונה: הא אין אדם מוכר וכו'. ואפי׳ אחר אירוסין: שאני אירוסין דידה. דכיון דהוא לא קידשה יכול למוכרה: בשלמא אירוסין מאירוסין שאני. דאיכא למימר אאב קפיד קרא דלא לזבנה בתר דקידשה וכיון דהני קידושין לאו איהו עביד ניתן לו רשות למוכרה: ש אלא נישואין מני

ינן מוכח מבכורתן, ג) סנהדרין ד. סוכה ו: פסחים פו: בכורות לד. כריתות יו: מכות ז:. ליטות ין. מטת ין. ד) [בכת"י נוסף: למאי], ד) [כתובות מג ע"ב. (רש"ש)], ו) לקמן כ. מד:, ו) [ל"ל אלעור. (מהרש"א, ע"ש)ן, ח) ולקמן מה.ן, (מיל עמוד א'), כ') [לקמן יט ע"א], (י) [לעיל עמוד א'), כ') [לע"ל ע"א], (י) [לד ע"א], ודמשפטים פיסחח (p מה], נ) [ד. ובסוכה ו:], מה], נ) [במדבר ל, י], ע) [שם ס) [במדבר ל, י], ע) [שם כו, יא], פ) [ב"ב קיא ע"ב, כו, יא], א) [לעיל יב ע"א, ע"ש], א) [לעיל יב ע"א, וע"ש רש"י ד"ה דומיא], ה) ובמ"א הוא דיבור אחד עם הקודם ונוסף: כיון דמעלי' נינהו לא קפיד הרא מכח מי הם באים קונת מכנו מי הם דבין כך ובין כך מוליאין מרשותו כרש"ל], ר) [יש לחוסיף: כר"ע, וכ"ה ברש"י. ר"ש מדעסויא], ש) ור"א הד"א.

הגהות הב"ח

רש"ל, פ) ועי׳ ב"מ נט

ע"ב סוד"ה אין נשבעין], א) [הוה לן למיקרי. ע"פ חוס' בבכורות לד.], ב) [וע"ע חוס' בכורות

לד. ד"ה ורמינהון, ג) [כנ' ל"ל דמדאורייתא נינהו],

ד) ול ע"בן,

(א) תום' ד"ה בשלמא וכו' אין לך בו אלא חדושו:

מוסף תוספות

א. כלומר בבגדו קרינן ביה בחיריק. ריטנ״ח. ב. מדכתים בגד בוגדים ב. מוכודים בגו בוגוים בגדו. שס. ג. [והוא] מלשון בגד ומלבוש. שס. ד. חטף קמץ. תוס' הרא"ש. ה. בבגדו בה משמע שהוא בוגד בה. מוס' הרא"ש. ו. בסגול. תום׳ לאו מקרא ומסורת דבגדו דרשינן אלא מדכתיב אשר לו בוא"ו. ריטנ"ל. ח. דכל חד מהני תנאי בעי יוו מותר דונה, בעי למדרש סופיה דכתיב בבגדו לפום סבריה דדריש מלא יעדה כי היכי דקרא. שס. וע"ש שמפרש יותר. ט. אבל נתקדשה ברשות אביה. ריטנ״ל.